

тектурные шедевры. Упорство Арнольда было вознаграждено. Несмотря на трудности, связанные с хранением фотоплёнки в жарком влажном климате и её проявлением в деревнях с помощью воды из садовых колодцев, Генте удалось запечатлеть неуловимую красоту, окружающую святые места, храмы, мосты, горные деревушки, горячие парные источники, сады этой далекой страны и её трудолюбивого народа.

Арнольд Генте демонстрировал свои фотографии с изображениями Японии на международных выставках, но так и не издал фотоальбома. Японский период его творчества представлен фотографиями высокого качества и широкого диапазона.

Американский критик Садакичи Хартманн так прокомментировал работы Генте: «Стремится зафиксировать жизнь, которую он видит вокруг, но он также стремится передать её с верным настроением, атмосферой, и, самое главное, с присущей ей истинной гармонией основ».

1. Писатели США. Краткие творческие биографии. Сост. и общ. редакция Я. Засурского, Г. Злобина, Ю. Ковалева. – М.: Радуга, 1990. – 624 с.
2. American Literature since 1900. Ed. by Marcus Cunliffe. Vol. 9 of the Penguin History of Literature. Published in Penguin Books 1993. – 489 p.
3. Геккер М.Ю. и др. Американская литература. Учеб. пособие для X кл. школ с преподаванием ряда предметов на англ. яз. Под ред. проф. Я. Н. Засурского. - М., «Просвещение», 1978. – 255 с.
4. Батулин С. Предисловие. – Т. Драйзер. «Жизнь, искусство и Америка». На англ. яз. Издательство «Прогресс», 1975. – 368 с.
5. Стулов Ю. В. 100 писателей США. – Мн.: Выш. шк., 1998. – 334 с.
6. Боброва М. Роман о любви и деньгах. Jennie Gerhardt. A Novel by Theodore Dreiser. Progress Publishers 1972. – С. 5-16.
7. Ian Ousby. Cambridge Paperback Guide to Literature in English. Cambridge University Press 1996. – 436 p.
8. Peter B. High. An Outline of American Literature. Longman Group Limited 1986. – London & N.Y. – 256 p.
9. Kenneth Brodey, Fabio Malgaretti. Focus on English and American Literature – М.: Айрис-пресс, 2003. – 400 с.
10. Civilization. The Magazine of the Library of Congress. August/ September 1999. – 103 p.

Данная статья подготовлена при содействии Международного совета по научным исследованиям и обмену (IREX), которому автор выражает глубокую благодарность.

Кривашэй Д. А. (БНДЦЭД, г. Мінск)

СУЧАСНАЯ КУЛЬТУРНАЯ ПАЛІТЫКА ГЕРМАНІІ

Мэтай дадзенага артыкула з’яўляецца прадстаўленне асноўных вывадаў даследавання культурнай палітыкі Германіі ў 1991 – 2006 гг.

У Федэральнай канстытуцыі Германіі аб культуры толькі адна фраза: “мастацтва і навука, даследаванні і навучанне павінны быць свабоднымі” (арт. 5. III). У адпаведнасці з тлумачэннем Канстытуцыйнага суда, дадзены пункт не толькі прадугледжвае права для творчых работнікаў на абарону ад дзяржаўнага ўмяшання, але таксама абавязвае дзяржаву захоўваць і распаўсюджваць свабоду культуры і мастацтва. Гэты прынцып быў пацверджаны ў арт. 35 Дамовы аб аб’яднанні 1990 г. На працягу апошніх двух дзесяцігоддзяў рабіліся намаганні па ўнясенню больш дакладных “культурных артыкулаў ці ўключэнню культуры ў лік асноўных задач дзяржавы ў Федэральную канстытуцыю” [1, G-19]. У апошнія гады ў Германіі шырокую грамадскую дыскусію выклікала неабходнасць стварэння заканадаўчых падстаў для больш шырокіх магчымасцей пратэкцыянізму і падтрымкі інфраструктуры культуры і “базавых культурных запатрабаванняў”. Спецыяльна створаная парламенцкая камісія ў 2005 г. выступіла з прапановай ўключэння ў Федэральную канстытуцыю асобнага артыкула аб абароне і падтрымцы культуры [1, G – 12].

У адрозненні ад Федэральнай канстытуцыі, большасць канстытуцый зямель звяртаюцца да мастацтва і культуры больш канкрэтна. Адзіным выключэннем з’яўляецца горад Гамбург. Тры зямлі – Баварыя, Брандэнбург і Саксонія – уключаюць культуру ў асноўныя задачы дзяржавы.

Напрыклад: “Баварыя – прававая, культурная і сацыяльная дзяржава” (арт. 3.I). Падобныя ці ідэнтычныя артыкулы 3.III Федэральнай канстытуцыі базавыя ахоўныя правы замацаваны ў 11 канстытуцыях зямель. Акрамя гэтага, палажэнні адносна аўтарскіх правоў можна знайсці ў канстытуцыі Гесэна: “правы аўтараў, вынаходнікаў і творчых работнікаў ахоплены абаронай дзяржавы” (арт. 46).

Большасць канстытуцый зямель уключаюць прававыя падставы для дзяржаўнай падтрымкі мастацтва ці культурнага развіцця. Напрыклад, у палажэннях падобных наступнаму: “Зямля абараняе і падтрымлівае культурнае жыццё” (Берлін, арт. 20.II). Акрамя гэтага, шмат якія канстытуцыі абавязваюць улады садзейнічаць прыцягненню грамадства да ўдзелу ў культуры і мастацтве, напрыклад: “Усім людзям павінна быць дадзена магчымасць карыстацца культурнымі каштоўнасцямі жыцця” (Рэйнланд – Пфальц, арт. 40.III).

Шмат якія канстытуцыі ўключаюць прававыя палажэнні адносна асобых грамадскіх абавязкаў, напрыклад, у сферы аховы спадчыны ці адукацыі для дарослых. Некаторыя згадваюць падтрымку і абарону культурных традыцый этнічных меншасцей [1, G-19].

Адказнасць за справы культуры нясуць таксама муніцыпалітэты (гарады і акругі) адпаведна арт. 28 (2) Асноўнага закона.

Такім чынам, культурная палітыка Германіі ўяўляе сабою сістэму размеркавання паўнамоцтваў паміж федэральным цэнтрам, землямі і муніцыпалітэтамі. Муніцыпалітэты адказваюць за папулярызацыю культуры на мясцовым узроўні. Землі – за фінансаванне культурных устаноў і праектаў рэгіянальнага значэння. Федэрацыя ў асноўным адказная за культурную палітыку адносна трэціх краін. Унутры дадзенай сістэмы паўнамоцтвы ў справах палітыкі рэалізуюцца, з аднаго боку, заканадаўчымі органамі ці органамі самакіравання і іх камітэтамі па справах культуры, а з другога боку – урадам ці адміністрацыяй (міністры/дэпартаменты па справах культуры). Структура спецыялізаваных міністэрстваў і ведамстваў вар’іруецца. У 1998 г. Федэральны ўрад упершыню стварыў пасаду Упаўнаважанага па справах культуры і сродках інфармацыі ўрада Федэрацыі (цяпер – Федэральны ўпаўнаважаны па справах культуры і сродках інфармацыі). У германскім бундэстагу быў створаны адпаведны Камітэт па справах культуры і сродках масавай інфармацыі. Значная частка федэральнай кампетэнцыі ў галіне культуры, а менавіта знешняя культурная палітыка, працягвае знаходзіцца ў распараджэнні федэральнага Міністэрства замежных спраў.

У межах сваіх паўнамоцтваў Федэрацыя, цэнтр і муніцыпалітэты могуць свабодна будаваць культурную палітыку ў адпаведнасці са сваімі поглядамі, гэта значыць вызначаць форму, размах і прыярытэты сваіх культурных праграм.

Прымаючы пад увагу аўтаномію зямель, а таксама муніцыпалітэтаў ў сферы культурнай палітыкі, спектр і зоны рэалізацыі культурнай дзейнасці маюць адрозненні ў розных землях і муніцыпалітэтах. На кожным узроўні распрацоўкі і рэалізацыі культурнай палітыкі існуюць шматлікія органы, для якіх вельмі рэдка прымаюцца рэкамендацыі і распараджэнні ў форме абавязковай для выканання. Для абмену вопытам і каардынацыі дзейнасці на добраахвотных падставах адбываецца праз Пастаянна дзейнічаючую канферэнцыю міністраў па справах культуры і адукацыі зямель. У яе склад уваходзіць Камітэт па справах культуры. Акрамя гэтага асноўную працу па каардынацыі праводзіць служба Пастаяннага ўпаўнаважанага па справах культуры і сродках інфармацыі.

На мясцовым і рэгіянальным узроўні дзейнічаюць разнастайныя аб’яднанні – Германская асацыяцыя гарадоў, Асацыяцыя гарадоў і муніцыпалітэтаў, асацыяцыя германскіх акругоў). Яны звяртаюцца з пытаннямі надрэгіянальнага значэння ў землі і на федэральны ўзровень ў спецыялізаваныя аддзелы і камітэты па справах культуры і даводзяць вынікі да мясцовых улад ў форме рэкамендацый.

У некаторых землях Германіі па ініцыятыве муніцыпалітэтаў былі створаны сакратарыяты па сумеснай культурнай працы. Мэта іх стварэння стала больш цеснае кааперацыя на надрэгіянальным узроўні. У іншых землях гэтая мэта дасягаецца праз рэгіянальныя канферэнцыі па справах культуры.

За выключэннем “Закона аб культурнай сферы Свабоднай дзяржавы Саксонія”, прыняцце якога дазволіла ўраду зямлі Саксонія атрымаць значную фінансавую падтрымку для перамеркавання па акругах і гарадах з мэтай падтрымкі культурных устаноў, для астатніх зямель існуюць агульныя, прадугледжаныя законам схемы фінансавай падтрымкі.

Федэральнае заканадаўства Германіі адносна культурнай сферы аб'ядноўвае невялікую колькасць законаў. Сярод іх: “Акт у падтрымку культурнай спадчыны супраць вывазу за мяжу”, “Закон аб аўтарскіх і сумежных правах” (1965), “Закон аб падтрымцы кіно” (першы быў прыняты ў 1967, апошні, разлічаны на перыяд да 2008 г., – у 2004 г.), “Аб сацыяльнай падтрымцы творцаў” (1981), “Аб архівах”.

Асноўнай умовай функцыянавання як дзяржаўных, так і прыватных устаноў культуры з'яўляецца іх апора на дзяржаўнае фінансаванне, якое выражана ў форме непасрэднага субсідзіравання. Варта падкрэсліць, што не існуе сітуацыі, у якой дзяржаўныя сродкі, якія паходзяць у сваёй большасці з бюджэтаў зямель і абшчын, складаюць амаль выключную крыніцу фінансавання культурных устаноў. У 2002 г. памер дзяржаўных сродкаў на культуру раўняўся прыкладна 8,27 млрд. еўра (што складае прыкладна 1,3 % дзяржаўнага бюджэту). З іх 43,4 % складалі сродкі муніцыпалітэтаў, 46,6 % – сродкі зямель і толькі 10 % – сродкі федэральнага цэнтра. Па сектарах фінансаванне выглядала наступным чынам (звесткі 2000 г.): сцэнічныя мастацтвы (тэатр, музыка) – 44,4 %; бібліятэкі – 10,9 %, музеі – 16,2 %; помнікі і архітэктурныя ансамблі – 5,4 %; захаванне іншай культурнай спадчыны – 16,5 %: адміністрацыя – 6,6 %. [1, G 29-30]

Калі весці гаворку аб наведанні культурных устаноў, то лічбы выглядаюць наступным чынам. [1, G - 33]

Табліца 1.

Наведанне ўстаноў культуры (у тыс. чалавек)		
	1992	2002
Музеі	93 020	102 966
Тэатры	22 123	21 763
Публічныя бібліятэкі	8 939	8 303
Музычныя школы	792	890
Кінатэатры	105 900	177 900

Поруч з дзяржаўнай культурнай палітыкай і фінансаваннем шмат якія формы дзейнасці і праграмы ў сферы культуры атрымоўваюць падтрымку ад недзяржаўнага сектара. На выпрацоўку і прыняцце рашэнняў ўплыў аказваюць разнастайныя структуры грамадзянскай супольнасці ці недзяржаўнага сектара. Прыватны, камерцыйны ці грамадскі сектар атрымоўваюць частку ўлады і адказнасці.

Арганізацыі трэцяга сектара выконваюць значныя функцыі. Гэта вынік грамадскага парадку, які абапіраецца на ўмову субсідыярнасці, адпаведна якой рашэнне прымаецца бліжэй да тых, каго яно датычыць. Цэнтр не можа прымаць рашэнне ў справах абшчыны наперад абшчыны, хіба толькі да такой дзейнасці прымушае спецыяльнае рашэнне. Моцным бокам іх грамадзянскай супольнасці з'яўляюцца інстытуцыянальныя формы. Перад усім вялікая колькасць таварыстваў займаецца правядзеннем культурнай дзейнасці, а таксама – што нязвычайна істотнае – размеркаваннем дзяржаўных сродкаў для культуры.

Далучэнне грамадскасці да прыняцця рашэнняў у культуры можна назіраць у працы ўстаноў культуры. Іх сітуацыя стабільная і гістарычна ўсталяваная. Дзейнасць устаноў не абумоўлівае рынак, а толькі вялікая ступень дэцэнтралізацыі грамадскага жыцця, прававы і эканамічны статус устаноў культуры, а таксама ўласны высокі ўзровень удзелу грамадскасці ў прыняцці рашэнняў у грамадскім сектары. У адпаведнасці з існуючым у Германіі грамадзянскім правам, без адрознення прыватныя ці дзяржаўныя, гэтыя ўстановы маюць свае таварыствы прыхільнікаў. Галоўнай задачай гэтых таварыстваў з'яўляецца падтрымка і папулярызацыя сваёй установы. Звычайна дзеянні членаў таварыства тычацца пошуку як мага большай колькасці сродкаў з прыватных крыніц. Асобныя таварыствы ці аб'яднанні, якія адметны вялікай актыўнасцю і выніковасцю ў штодзённай дзейнасці, атрымоўваюць ад дзяржаўных уладаў пэўныя сродкі для далейшага размеркавання. Функцыі дыспанента дзяржаўных сродкаў яны выконваюць добра, поўнасцю кампетэнтна і справядліва. Іх дзейнасць з'яўляецца прыкладам прыцягнення грамадскасці да прыняцця рашэнняў у культуры. Выніковы падзел дзяржаўных сродкаў, прызначаных для культуры, абапіраецца на актыўнае, раўназначнае супрацоўніцтва дзяржаўных уладаў і арганізацыі трэцяга сектара. Прыцягненне грамадскасці да прыняцця рашэнняў рэалізуецца праз падключэнне груп экспертаў, дарадцаў, прадстаўнікоў трэцяга сектара, асоб, якія выступаюць пасярэднікамі паміж дзяржаўнай уладай і ўстановамі культуры.

На жаль, пакуль адзінкавыя праграмы і праекты, якія накіраваны на забеспячэнне культурных запытаў асяродкаў з абмежаваным доступам да культуры – эмігрантаў, бежанцаў, малаламаёмасных, інвалідаў, беспрацоўных, хворых, вязняў і г. д. У большасці сваёй гэта звязана з тым, што вырашэнне праблем дадзеных асяродкаў з’яўляецца адной з асноўных задач не культурнай, а сацыяльнай палітыкі дзяржавы. Культурны аспект праблемы сацыяльнага ўключэння з’яўляецца інтэграванай часткай больш маштабных праграм як цэнтральных, так і рэгіянальных, мясцовых органаў улады. Германія страціла больш ці менш выпрабаваныя канцэпцыі культурнай працы ў супольнасцях, якія былі распрацаваныя ў 1970 – 1980-х гадах. Гэтыя канцэпцыі былі вядомыя ў якасці ўстойлівага словазлучэння “Kultur für alle” (“культура для кожнага”). Прычынай былі значныя сацыяльныя і эканамічныя змены, якія перажыла краіна ў 90-х. Прынцып “культура для кожнага” быў заменены на “Kultur der Lebensstile” (“культура стыляў жыцця”). Разнастайнасць культур была накіравана на выпрацоўку агульнага ўспрыняцця таго, што кожная сацыяльная група мае сваю культуру. Пагрожай такога падыходу, па меркаванню даследчыкаў, з’яўляецца страта неабходнасці ў далейшым садзейнічанні “культурнай дэмакратыі”. [2, 93] Адпаведна гэтай новай пазіцыі канцэпцыя “Soziokultur” таксама змянілася. Яе першапачатковае значэнне, якое ахоплівала навакольны сацыяльны кантэкст, функцыю і адказнасць мастацтва і культуры, былі памылкова патлумачаны палітмайкерамі і трансфармаваліся ў свайго роду сацыяльную і грамадскую працу, якая выкарыстоўвае культурныя сродкі (напрыклад, “праца з моладдзю пры дапамозе магчымасцей відэа”), і такім чынам былі згублены мастацкія мэты і якасць. У выніку такога працэсу быў згублены ключавы інструмент культурнай дэмакратызацыі. Бюджэтны ціск і рост канцэнтрацыі ўвагі на так званых “маяках” культуры – оперы, тэатрах і музеях, якія фінансуюцца з дзяржаўнага бюджэту – пагражае культурнай працы ў іншых сферах. У дадатак да гэтага шмат хто з дзеячаў мастацтва адышоў ад сваіх палітычных і сацыяльных абавязкаў, пачаў клапаціцца аб ўсім за выключэннем сацыяльнага жыцця (калі гэта не тычылася яго ўласнага). Сацыяльна-культурныя праекты не знаходзяць падтрымкі ў і прыватных спонсараў, якія не імкнуцца выдзяляць сродкі на праблематычныя гарадскія зоны, невялікія праекты і грамадскую працу. Нягледзячы на такі стан рэчаў, дзяржава таксама не адстаяла сваю адказнасць за супольнасці і пасёлкі, а раёны былі не ў стане запоўніць гэтыя правалы.

У выніку асноўным сродкам, які спалучае сацыяльнае ўключэнне і культуру, з’яўляецца рэалізуемая з 1999 г. праграма сацыяльнага горада (Die Sociale Stadt). Яна з’яўляецца “інтэграваным тэрытарыяльным падыходам” у справе змагання з сацыяльным выключэннем у гарадскіх асяродках. Пасля двухгадовай паспяховай рэалізацыі праекта ў 2001 г. урад павялічыў фінансаванне на 50 %. У цэлым праграмай падтрымана 210 мерапрыемстваў у 157 муніцыпальных раёнах. Часткай праграмы з’яўляецца праект сацыяльнага горада, рэалізуемы ў раёне Берліна Нойкельн. Ён аб’ядноўвае каля 150 праектаў, трэцяя частка якіх накіравана на адукацыю і культуру. Апошнія ахопліваюць усё: ад танцу да спорту, некаторыя з іх заснаваны на выкарыстанні адукацыйных метадаў, напрыклад, стварэнне кіно аб брэйк-дансу. Падтрымку атрымоўваюць і мясцовыя музычныя фестывалі для моладзі. [2, 93]

Як адзначана ў аглядзе нацыянальнай культурнай палітыкі Германіі, на канец 2001 г. у краіне пражывала 82,3 млн. чалавек, з іх 7,3 – іншаземцаў. [3, 12] Немагчымасць ігнараваць такую відавочную змену этнадемаграфічнага балансу прывяла да пашырэння публічных дыскусій аб пераўтварэнні грамадства з “нацыянальнага” у “мультыкультурнае”. Германія фактычна пераўтварылася ў “імігранцкую” краіну, і “мультыкультуралізм” стаў для яе (як і для некаторых іншых еўрапейскіх краін) шмат у чым вымушаным (а не толькі прадыктаваным дэмакратычнымі памкненнямі) прызнаннем гэтай новай рэчаіснасці. [4] У гарадскіх раёнах узнікла мноства асацыяцый прадстаўнікоў іншых культур – толькі ў Гамбургу за апошнія дзесяць гадоў адкрылася 200 такіх асацыяцый. Шмат у якіх гарадах існуюць праграмы фінансавання для падтрымкі намаганняў асацыяцый па міжкультурнаму супрацоўніцтву і ўзаемаразуменню. Гэта праца, якая доўгі час існавала на мясцовым узроўні, аднак адсутнічала на ўзроўні Федэрацыі ці зямель, павінна быць прызнана дзяржаўнай справай. Намаганні па далейшаму міжкультурнаму ўзаемаразуменню ў інтарэсах забеспячэння нацыянальнай культурнай еднасці стануць самым важным аспектам культурнай палітыкі ўсіх узроўняў улады ў будучым. У той жа час гэтыя намаганні ўзмоцняць культурную разнастайнасць Германіі. [5, 116]

Акрамя імігранцкіх супольнасцяў, у Германіі існуюць групы этнічных меншасцей. У краіне адсутнічае асобны закон адносна іх правоў. У гэтым напрамку дзейнічаюць палажэнні “Рамачнай канвенцыі Савета Еўропы аб ахове нацыянальных меншасцей”, якую краіна ратыфікавала 1 лютага 1998 г. Ахове падлягаюць мясцовыя (г. зн. пастаянна пражываючыя) меншасці і этнічныя групы – датчане, фрызы, сербы, германскія сінці і цыганы (разам каля 240 тысяч чалавек). Міжкультурныя праграмы прапануюцца ці рэалізуюцца сярод іншых праз федэральны Дом сусветных культур, Федэральны Сацыяльна – культурны фонд ці як праекты, якія здзяйсняюцца асобнымі землямі ці шматлікімі муніцыпалітэтамі. [5, 116]

Такім чынам, культурная палітыка Германіі будзеца на прынцыпах дэцэнтралізацыі, дапаўняльнасці і плюралізму. Муніцыпалітэты і землі ў рамках сваёй кампетэнцыі маюць уласныя культурныя ўстановы і праграмы, фінансуюць ці аказваюць падтрымку разнастайным культурным установам і мерапрыемствам. Разам з гэтым патрабуе асаблівай ўвагі развіццё на нацыянальным узроўні праектаў, якія накіраваны на аб’яднанне намаганняў органаў улады і інстытутаў грамадзянскай супольнасці па пашырэнню доступу да культуры розных груп насельніцтва.

1. Compendium of Cultural Policies and Trends in Europe, 7th edition. – Council of Europe:ERICarts, 2006.
2. Report of a thematic study using transnational comparisons to analyze and identify cultural policies and programmes that contribute to preventing and reducing poverty and social exclusion / Woods Roberta and others; Northumbria University, The Centre for Public Policy. – Newcastle upon Tyne, 2004. – 231 p.
3. Second Report submitted by the Federal Republic of Germany under Article 25, paragraph 2, of the Council of Europe's Framework Convention for the Protection of National Minorities; Bundesministerium des Innern. – Bonn, 2004. – 284 p.
4. Соловей, В. Восстание этничности и судьба Запада. Новый тип конфликтности в современном мире / В. Соловей // Политический КЛАСС. Журнал политической мысли России. [Электронны рэсурс]. 2005. – Рэжым доступу: <http://www.politklass.ru/cgi-bin/issue.pl?id=576>. Дата доступу: 16.08.2006.
5. Мир культуры. Международная мозаика: Сравнительный анализ культурной политики зарубежных стран / Сост.: Е.И. Кузьмин, В.Р. Фирсов. – М.: Издательство «ЛИБЕРЕЯ», 2003. – 264 с.

Даниленко А. В., Ботух Л. М. (БрГУ им. А. С. Пушкина, г. Брест)

НАУЧНОЕ НАСЛЕДИЕ ВИЛЬГЕЛЬМА ДИЛЬТЕЯ И ЕГО ЗНАЧЕНИЕ ДЛЯ СОВРЕМЕННОГО ПСИХОЛОГИЧЕСКОГО ДИСКУРСА

Вильгельм Дильтей известен миру как немецкий философ, историк культуры, психолог и творец герменевтического метода, профессор, работавший в университетах Базеля, Кия, Бреслау (современный Вроцлав) и Берлина. На его счету ряд научных произведений, основные из которых – “Введение в науки о духе”, “Критика исторического разума” (1883), “Описательная психология” (1894), “Возникновение герменевтики” (1900) и др. Значимым истоком творчества В. Дильтея явился англо-французский позитивизм с его методом психологизма в анализе непосредственных данных сознания, а также идеи Баденской школы неокантианства, противопоставлявшей методы естественнонаучного и культурно-исторического познания.

Психологизм В. Дильтея, в рамках которого познание ассоциируется с пониманием творческих актов сознания, их источника и смысла, оказал большое влияние на представителей концепции гештальтпсихологии, сторонников психологии установки (Вюрцбургская школа), а также на Ясперса и Шпрангера, во многом под его влиянием создавших собственные трактовки в культурно-исторической детерминации сознания.

В данной работе мы предприняли попытку анализа значения идей В. Дильтея для современной психологии.

Перманентный методологический кризис, отмечаемый в работах психологов последних десятилетий В.А. Янчука, А.В. Юревича, Д.А. Леонтьева и др., своими корнями упирается в методологи-